

**A 2007. évi verseny főtámogatója:
NEMZETI TANKÖNYVKIADÓ ZRT.**

A rendezvény támogatói:

BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM

VERES PÉTER GIMNÁZIUM

LÓNYAY REFORMÁTUS GIMNÁZIUM

ELTE TTK MATEMATIKAI INTÉZET

BRINGÓHINTÓ KKT.

MACKENSEN KFT.

ÓBUDA-BÉKÁSMEGYER ÖNKORMÁNYZATA

GRAPHISOFT ZRT.

AQUIS INFORMATIKA ZRT.

Zenei szerkesztő: CSIBA LAJOS

Hang: KERÉKES BARNABÁS

Háttérszervező: SÜVEGES-SZABÓ MARIANNA

A verseny megyei/körzeti fordulójának helyi szervezői:

Budán:

FARKAS ESZTER (Áldás Utcai Általános Iskola)

GELNICZKY GYÖRGY (Veres Péter Gimnázium)

PAPP ISTVÁN (Baár-Madas Református Gimnázium)

Pesten:

CSÁFORDA MÓNIKA (Móra Ferenc Általános Iskola)

KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)

POLGÁR ORSOLYA (Lónyay Református Gimnázium)

Veszprém megyében:

KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2007.

**6. osztály
Országos döntő**

A rendezvény fővédnöke:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus

A feladatsorok összeállítója:

PAPP ISTVÁN középiskolai tanár

Feladatok, ötletek:

MARTON ÁGOTA középiskolai tanár

Szerkesztés, informatikai háttér:

TASSY GERGELY egyetemi hallgató

A feladatsorok lektorálójaja:

KERÉKES BARNABÁS középiskolai tanár

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Jelöljétek be a vízi járműveket!
(A) *sajka* (B) *csáklya* (C) *dereglye* (D) *saroglya* (E) *tutaj*
- Híres verskezdő sorokat olvashattok – magánhangzók nélkül. Fejtsétek meg az eredeti idézeteket, és azokat jelöljétek be, amelyeket **Petőfi Sándor** írt!
(A) *HZDNK RNDLTLNL LGY HV H MGYR* (B) *TZSN ST L NYR NP SGR*
(C) *STN LDD MG MGYRT J KDVVL BSGGL* (D) *GY GNDLT BNT NGMT*
(E) *MG NYL NK VLG YBN KRT VRGK*
- Jelöljétek be azokat a szópárokat, amelyekben a két alkotóelem (egy idegen és egy magyar szó) megfelelői egymásnak!
(A) *poéta – költő* (B) *depressziós – részeges* (C) *szervíroz – megjavít*
(D) *sparhelt – tűzhely* (E) *klaviatúra – billentyűzet*
- Melyik szóhalmazból rakható ki értelmes mondat úgy, hogy az adott szóhalmaz minden szavát felhasználjátok?
(A) {*minden, Pom Pommel, Picur, reggel, megy, iskolába, az*}
(B) {*járta, Mátyás, az, főurakról, király, országot, álruhában*}
(C) {*és, nagymamáját, a, a, szabadította, a, Piroskát, vadász, ki, bendőjéből, farkas*}
(D) {*bácsitól, a, Tutajos, sokat, berekben, tanult, Matula*}
(E) {*Malacka, tőle, vadásztak, és, menyétre, erdőben, az, Micimackó*}
- Jelöljétek be azokat a szavakat, amelyekhez ha hozzátoldunk **egyetlen betűt** tetszőleges helyre, akkor egy **népnevet** kapunk! (pl.: urán > ukrán)
(A) *véd* (B) *bogár* (C) *ész* (D) *rab* (E) *kör*
- Melyik szólás jelenti azt, hogy valaki **elver, megver** valakit?
(A) *kiporolja az irháját* (B) *dugába dönt* (C) *lekap a tíz körméről*
(D) *elhúzza a nótáját* (E) *kenyértörésre viszi a dolgot*
- Mely idézetek szólnak Kukoricza Jancsiról/János vitézről?
(A) „*Markos gyerek volt ő, husz legényen kitett...*”
(B) „*Délcegen megüli sárga paripáját...*”
(C) „*Mint a sértett vadkan, fű veszett dühében...*”
(D) „*Pedig még legénytoll sem pehelyzik állán.*”
(E) „*Szép Tündérország boldog fejedelme.*”

- Melyek **lőfegyverek** az alábbiak közül?
(A) *karabély* (B) *mordály* (C) *rostély* (D) *muskotály* (E) *pisztoly*
- Jelöljétek be azokat a szólásokat, közmondásokat, amelyekben **ige, főnév és melléknév** egyaránt megtalálható!
(A) *Jó tett helyébe jót várj!* (B) *Bagoly mondja verébnek, hogy nagy fejű.*
(C) *Ki szelet vet, vihart arat.* (D) *Jobb ma egy veréb, mint holnap egy tűzok.*
(E) *Addig jár a korsó a kútra, amíg el nem törik.*
- Csukás István *Süsü, a sárkány* című meséjében milyen munkákkal segít Süsü az embereknek a vár körül vagy a kalandjai során?
(A) *a földbe döngöli a cölöpöket* (B) *söpör a farkával*
(C) *fújja a szélalmalmot* (D) *begyűjti a szénégető kemencéjét*
(E) *elvonatja az ellenséges király hajóhadát*
- Az alábbi szópárok mindegyikében találtok elrejtve egy-egy **állatnevet**. Azokat a szópárokat jelöljétek meg, amelyeknek mindkét tagjában **azonos osztályba tartozó állatok** találhatóak (pl. mindkettő emlős, vagy mindkettő madár stb.)!
(A) *furcsaság – olcsókat* (B) *hálózat – takarókat* (C) *zsebtolvaj – hadarunk*
(D) *megérint – meghódít* (E) *kapumat – gőzmozdony*
- Jelöljétek meg a **hosszú szóvégi mássalhangzóval** is leírható szavakat!
(A) *lak* (B) *lap* (C) *eresz* (D) *hoz* (E) *hagy*
- Jelöljétek meg a **csak Magyarországon területén** játszódó irodalmi műveket!
(A) *Fekete István: Tüskevár* (B) *Fekete István: Téli berek*
(C) *Gárdonyi Géza: Egri csillagok* (D) *Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk*
(E) *Csukás István: Keménykalap és krumpliorr*

A következő feladatot a válaszlapon kijelölt helyén oldjátok meg!

- Befejezésül Heltai Gáspár egyik állatmeséjét olvashatjátok, de a kis mese végét nektek kell kitalálnotok. Írjátok le, hogyan végződik az állatok kalandja, és az állatmeséknek megfelelően tanulságot is fogalmazzatok meg a mese végéhez!

Az egérről, a békáról meg a héjáról

Egy egér futkosott a patak partján, és át szeretett volna menni a vízen. Találkozott egy békával és tanácsot kért tőle, hogyan juthatna át. A béka fogott egy fonalat, odakötötte az egér lábát a saját lábához, és így szólt: Ül a hátamra, és átvizlek. Kapaszkodj erősen! Az egér a béka hátára ült, az pedig beugrott a vízbe és úszni kezdett. De a víz közepén alámerült, és az egeret kezdte maga után húzni a fenék felé. Az egér látva a béka szándékát, viaskodni kezdett vele. Ekkor meglátta az egeret egy héja, és ...